

KL's hørings svar vedrørende forslag til lov om lokalplejehjem

KL takker for muligheden for at afgive hørings svar til forslag til lov om lokalplejehjem. Der tages forbehold for endelig politisk godkendelse.

Generelle bemærkninger til lov om lokalplejehjem

Med lovforslaget får kommunerne mulighed for at etablere nye eller omdanne eksisterende kommunale plejehjem til en ny type plejehjem – lokalplejehjem. Lokalplejehjem vil være kendetegnet ved, at de er kommunalt ejede, men med de samme frihedsgrader som private friplejehjem, herunder mulighed for at tilbyde beboere og pårørende tilkøbsydelse.

KL noterer sig, at et lokalplejehjem bliver etableret og drevet som et aktieselskab, der ejes af kommunen. Der bemærkes i den forbindelse, at der er tale om en ny model på området, og kommunernes erfaring med aktieselskaber er meget begrænsede. Derfor ønsker KL at bidrage til, at lovgivningen og rammerne for etablering og drift af lokalplejehjem fremstår enkel, fyldestgørende og anvendelig i praksis. KL bemærker i forlængelse heraf, at dette bør gøres indenfor rammerne af regeringens ambition om at reducere kommunernes administrative opgaver.

Det er kommunalbestyrelsens beslutning, om kommunen ønsker at etablere et lokalplejehjem, herunder omdanne et eksisterende plejehjem til lokalplejehjem. Der er dermed tale om en valgfri ordning, hvilket KL bakker op om.

Det er for KL væsentlig at bemærke, at den fremsendte høringsversion af forslag til lov om lokalplejehjem på en lang række punkter indeholder ubekendte faktorer i forhold til etablering og drift af lokalplejehjem. KL vurderer, at det er afgørende at få afklaret disse, før en kommunalbestyrelse kan træffe beslutning om etablering af lokalplejehjem. Det er væsentligt for en kommunalbestyrelse at have fuld klarhed både omkring kompetencer, ansvarsfordeling, rammer for personale og borgere samt de økonomiske forhold, der gør sig gældende. Det gælder eksempelvis:

- Bestyrelsens sammensætning og kommunalbestyrelsens repræsentation heri.
- Kommunalbestyrelsens mulighed for at følge lokalplejehjemets faglighed og økonomi.
- Beregningsmetode til fastsættelse af markedspris for tilkøbsydelse.
- Beregningsmetode til fastsættelse af markedspris for brug af kommunens administrative organisation, herunder it, HR, omsorgssystemer, hjælpemidler, faglig sparring mm..
- Håndtering af over- og underskud, samt kommunens/kommunernes forpligtelse i tilfælde af konkurs.
- Beregningsmetode for fastsættelse af plejeboligtakst for lokalplejehjemmene.

Dato: 16. august 2024

Sags ID: SAG-2024-03086
Dok. ID: 3484784

E-mail: CHBE@kl.dk
Direkte: 3370 3779

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 5

Dato: 16. august 2024

Sags ID: SAG-2024-03086
Dok. ID: 3484784E-mail: CHBE@kl.dk
Direkte: 3370 3779Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København Swww.kl.dk
Side 2 af 5

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, ”skal lokalplejehjem levere den personlige hjælp, omsorg og pleje, som kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om efter ældreloven”. KL mener, at der tilsvarende er behov for tydelig afklaring af hvordan sygepleje, og herunder delegeret sygepleje skal indgå på lokalplejehjemmene.

Det følger af forslag til ældrelovens §17, at kommunen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har særligt behov for omsorg og pleje (jf. også §84 i serviceloven). Mange af de midlertidige pladser er fysisk lokaliseret på de kommunale plejehjem.

Der er behov for en afklaring af, hvorvidt lokalplejehjemmene kan drive midlertidige ophold. Såfremt det er en mulighed for lokalplejehjemmene at drive midlertidige ophold, bør rammerne for driften af de midlertidige ophold beskrives.

Bemærkninger til lovens kapitler

Kapitel 1: Opgaver

Jf. paragraf 1 skal lokalplejehjem tilbyde samme ydelser som øvrige kommunale plejehjem. Lokalplejehjem skal dermed også tilbyde helhedspleje efter ældrelovens paragraf 9 og 10.

KL anser det for positivt, at lokalplejehjem indgår i den kommunale forsyning, og at kommunalbestyrelsen har anvisningsretten.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at etablere et nyt plejehjem eller omlægge et eksisterende kommunalt plejehjem til et lokalplejehjem. KL bemærker at en omlægning af et eksisterende plejehjem til et lokalplejehjem, kan afstedkomme et ønske om inddragelse fra beboere, pårørende og medarbejdere på det pågældende plejehjem. KL ønsker, at der i lovforslaget fastsættes bestemmelser, der regulerer de kommunale medarbejders retsstilling i forbindelse med oprettelse af aktieselskaber.

Jf. paragraf 2 kan lokalplejehjem tilbyde beboerne og deres pårørende tilkøbsydelser udover hvad den enkelte borger har krav på efter paragraf 9 og 10 i ældreloven. Lokalplejehjem kan – i modsætning til almindelige kommunale plejehjem – tilbyde tilkøbsydelser, dog må de ikke være konkurrenceforvridende. Jf. lovforslagets bemærkninger skal tilkøbsydelser prissættes til markedspris. KL efterspørger en præcisering af, hvordan markedspris skal fastsættes, så det ikke efterfølgende medfører uhensigtsmæssigt bureaukrati for kommunerne, hvis priserne løbende anfægtes af erhvervsdrivende med tilsvarende ydelser.

Kapitel 2: Etablering

Lokalplejehjem etableres og drives som et aktieselskab, der ejes af én eller flere kommuner. KL bemærker at erfaringerne med denne type selskabskonstruktion må forventes at være begrænset i kommunerne (modellen anvendes i begrænset omfang blandt andet ifm. forsyningsselskaber og havne). På den baggrund bemærker KL, at etablering af et lokalplejehjem vil betyde

flere administrative opgaver for kommunerne, eksempelvis øget myndighedsarbejde, kontraktarbejde og behov for juridiske kompetencer, som ikke nødvendigvis er til stede i kommunerne i dag.

Jf. paragraf 3 stk. 3, er det bestyrelsens opgave at sikre, at lokalplejehjemmet er omfattet af landsdækkende overenskomster. KL bemærker at dette vil betyde at lokalplejehjem skal tilkøbe en overenskomst hos KL, Selveje Danmark e.l.

Kapitel 3: Ledelse

Jf. paragraf 4 er lokalplejehjemmets øverste myndighed generalforsamlingen, der består af ejerkommunen eller ejerkommunerne, hvis flere kommuner er sammen om at etablere og drive et lokalplejehjem.

KL bemærker, at det med en ejerkreds af flere kommuner vil være hensigtsmæssigt, at de er ligestillede ift. at udpege repræsentanter til bestyrelsen.

KL anser det for positivt at generalforsamlingen kan afskedige en bestyrelse, samt beslutte at nedlægge selskabet (lokalplejehjemmet).

Jf. paragraf 5 ledes lokalplejehjemmet af en bestyrelse, der vælges på generalforsamlingen. Ældreministeren fastsætter regler om bestyrelsens sammensætning, herunder antal medlemmer og antal medarbejderrepræsentanter, samt krav til medlemmernes kompetencer og erfaringer.

KL bemærker at fordelingen af pladser i bestyrelsen til kommunalbestyrelsen kan have betydning for, hvilken indflydelse ejer/ejerne har på styring og drift af lokalplejehjemmet. KL betragter selskabskonstruktionen og forholdet mellem generalforsamling og bestyrelsen som en intention om at skabe balance mellem kommunalt ejerskab og en øget grad af politisk armslængde, i overensstemmelse med ældrereformens værdier om frisættelse og øget inddragelse af lokalsamfund. Det er imidlertid KL's vurdering, at kommunen med denne model afgiver al beslutningskompetence vedrørende aktieselskabet og dermed lokalplejehjemmets drift og styring, og at dette kunne fremgå mere tydeligt af bemærkningerne til paragraf 4 og 5.

Jf. paragraf 7 fremgår det, at Ældreministeren fastsætter regler om, at en kommune kan varetage administrative opgaver for et lokalplejehjem, herunder om lokalplejehjemmets betaling herfor.

Det skal understreges, at der er en lang række administrative funktioner, som kommunerne i dag understøtter de kommunale plejehjem med fx HR-funktion, juridiske kompetencer, økonomistyring, dokumentationssystemer og planlægningsmoduler.

KL mener at det er relevant, at kommunerne kan levere administrativ support til lokalplejehjemmene. I den forbindelse, er det væsentligt med klare regler og beskrivelser af beregningsmetode til fastsættelse af markedspris for brug af kommunens administrative organisation. Et vigtigt opmærksomhedspunkt her er, at etableringen af lokalplejehjem ikke samlet set fører til mere administration.

Dato: 16. august 2024

Sags ID: SAG-2024-03086
Dok. ID: 3484784

E-mail: CHBE@kl.dk
Direkte: 3370 3779

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 5

KL finder i forlængelse heraf, at der mangler en beskrivelse af, hvordan et lokalplejehjem kan hente faglig – herunder sundhedsfaglig – sparring. Her bistår den kommunale forvaltning i dag de kommunale plejehjem, mens private plejehjem tilsvarende kan hente faglig sparring eksempelvis hos OK-fonden, Selveje Danmark mv.

Kapitel 4: Lokaler

Jf. paragraf 8 vil lokalplejehjem være omfattet af almenboligloven, og dermed vil der for lokalplejehjem være samme fleksibilitet som øvrige plejehjem dog kun med mulighed for at leje tilhørende servicearealer. KL anser dog ikke dette for en begrænsning af betydning.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilken rolle en boligorganisation/bygnings-ejer har i en evt. omdannelse fra kommunalt- til lokalplejehjem. Tilsvarende hvilken relation der er mellem bygningsejer og bestyrelse.

Kapitel 5: Afregning, regnskabsafklæggelse, lånoptagelse m.v.

Jf. paragraf 9 fastsætter Ældreministeren regler om afregning for den hjælp og støtte, som et lokalplejehjem skal levere, herunder om kommunalbestyrelsens fastsættelse af afregningspriser, anvendelse af en fast overhead-sats, efterregulering og efterbetaling af afregningspriser.

Lovforslaget beskriver således ikke uddybende reglerne for beregning af taksten for lokalplejehjemmene. KL forventer, at de nærmere regler for takstberegning fastlægges i en kommende bekendtgørelse. Reglerne for beregning af takster og afregning er vigtige i forbindelse med kommunernes beslutning om evt. etablering af et lokalplejehjem. Det handler grundlæggende om, at en kommunalbestyrelse har brug for et klart billede af økonomien, inden en beslutning om at oprette et lokalplejehjem træffes.

Jf. paragraf 10, skal der aflægges et særskilt regnskab for salg af tilkøbsydelse. Salg af tilkøbsydelse kan skabe et overskud, og det fremgår af bemærkningerne at *"Det vil være op til bestyrelsen for det aktieselskab, der vil skulle eje og drive lokalplejehjemmet at beslutte, hvordan et overskud skal anvendes"*. KL mener i den forbindelse at lovforslaget med fordel kan indeholde klare og utvetydige regler i forhold til håndtering af over- og underskud på lokalplejehjemmene. Ligeledes hvilken økonomisk forpligtelse kommunen har, hvis et lokalplejehjem begæres konkurs.

Kapitel 7: Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

Jf. kapitel 7 paragraf 1 træder loven i kraft 1. januar 2025. Som det fremgår af bemærkningerne, betyder det at kommunalbestyrelsen fra oprettelsestidspunktet vil kunne oprette et lokalplejehjem efter lovforslaget.

KL bemærker, at tidshorizonten på lovens ikrafttrædelse fremskynder behovet for at få klarhed over de mange nuværende uklarheder i lovgivningen. Samt at der fra ministeriets side snarest bør komme en udmelding vedrørende udmøntning af midlerne, der er afsat i aftale om ældrereformen, til at understøtte kommunerne med implementering af lokalplejehjem.

Dato: 16. august 2024

Sags ID: SAG-2024-03086
Dok. ID: 3484784

E-mail: CHBE@kl.dk
Direkte: 3370 3779

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 5

KL stiller sig til rådighed for videre dialog med ministeriet i forbindelse med tilrettelæggelse af implementeringsunderstøttelsen.

Dato: 16. august 2024

Sags ID: SAG-2024-03086
Dok. ID: 3484784

E-mail: CHBE@kl.dk
Direkte: 3370 3779

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 5